

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСТ»

(для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання
за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент»,
спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Організація систем життєзабезпечення міст» (для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: О. А. Карлова. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 22 с.

Укладач: О. А. Карлова

Рецензент: проф., к.е.н. Є. М. Кайлюк

Затверджено кафедрою менеджменту і маркетингу в міському господарстві, протокол засідання № 3 від 19.10.2011 р.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотації дисципліни.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	9
2.2. Зміст дисципліни.....	10
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями.....	14
2.2.2. План лекційного курсу.....	14
2.2.3. План практичних (семінарських) занять.....	15
2.2.4. План лабораторних робіт.....	16
2.2.5. Індивідуальне завдання (ІНДЗ).....	16
2.3. Самостійна робота студентів.....	16
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	16
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення.....	21

ВСТУП

Згідно з навчальним планом студенти за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства» вивчають дисципліну „Організація систем життєзабезпечення міст”. Ця дисципліна належить до спеціалізовано-управлінських за вибором вузу і має на меті озброїти майбутніх спеціалістів сучасними знаннями з організації системи життєзабезпечення міста, зокрема знайомить студентів з містами як системами розселення та їх господарством, призначенням, функціями і складом систем життєзабезпечення міста, Соціальною, екологічною, інженерною складовими систем життєзабезпечення міст. Дає уявлення про організацію комунального господарства міст, експлуатацію житлового фонду. Знайомить студентів з організацією енергетичного комплексу міст, благоустроєм територій.

Система життєзабезпечення міста дозволяє виявити загальні тенденції соціального розвитку сучасного міста, організації виробництва в комунальному господарстві в умовах міських поселень.

Вивчення дисципліни проводиться в органічному зв'язку з такими предметами навчального плану, як вступ до спеціальності, організація виробництва на підприємствах міського господарства, менеджмент міського господарства.

Структура і зміст навчальної дисципліни дозволяють студентам за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства» ознайомитися з принципами організації систем життєзабезпечення міст, методами раціонального формування соціальної та інженерної інфраструктури міста, способами організації інженерної, соціальної, екологічної, рекреаційної складових інфраструктури міста.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета дисципліни - формування у студентів сучасних знань з питань складу та організації систем життєзабезпечення міст. Предмет дисципліни: загальні організаційні складові систем життєзабезпечення міст, формування та використання ресурсного потенціалу міста.

Завдання дисципліни – формування у студентів сучасних знань, необхідних для організації систем життєзабезпечення міст. Опанування предметом „Організація систем життєзабезпечення міст” значно розширює життєві можливості спеціалістів:

- формує економічну і правову культуру, завдяки чому вони можуть швидше адаптуватися в умовах ринкової економіки;
- надає інформацію про місто, його ресурсні складові, стан підприємств міського господарства;
- надає спеціальні знання і прививає навички з організації виробництва й менеджменту, функціонального управління підприємствами системи життєзабезпечення міст;
 - вчить організації соціальної інфраструктури міста;
 - навчає аналізувати і оцінювати ефективність організаційних рішень;
 - сприяє формуванню самодостатньої та соціально адаптованої у зовнішніх умовах особистості.

Навчальна дисципліна „Організація систем життєзабезпечення міст” належить до циклу вибіркових дисциплін за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства».

Таблиця 1.1 – Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Вступ до спеціальності	Організація виробництва на підприємствах міського господарства
	Менеджмент міського господарства

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. “Організація систем життєзабезпечення міст” 3/108

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Місто, як адміністративно-територіальна одиниця 1/36

Навчальні елементи

1. Міста, як системи та їх господарство. Структура сучасного міста.
2. Призначення, функції і склад систем життєзабезпечення міста.
3. Адміністративне управління системою життєзабезпечення міста.
4. Організація управління системним розвитком міст.

ЗМ 1.2. Організація системного розвитку міст 1/36

Навчальні елементи

1. Соціальна складова систем життєзабезпечення міст.
2. Екологічні аспекти міської системи життєзабезпечення.
3. Інженерна інфраструктура. Системи життєзабезпечення міського господарства.
4. Інфраструктура гостинності та рекреації.

ЗМ 1.3. Організація систем життєзабезпечення міст 1/36

Навчальні елементи

1. Організація комунального господарства міст.
2. Організація експлуатації житлового фонду міста.
3. Організація енергетичного комплексу міст.
4. Організація благоустрою територій міст.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Освітньо-кваліфікаційні вимоги наведені в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 - Освітньо-кваліфікаційні вимоги до підготовки бакалаврів

Вміння та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
1	2	3
Знати основні методи організації систем життєзабезпечення міст.	виробнича	організаційна, технічна, виконавська

1	2	3
Вміти досліджувати та аналізувати ресурсний потенціал міста, організаційні можливості та галузеві особливості підприємств інженерної, соціальної, рекреаційної інфраструктур міст, визначати оптимальність організації систем міського комплексу	виробнича	організаційна, технічна, виконавська

1.4. Рекомендовані джерела

1.Карлова О.А. Системи життєзабезпечення міста-2: Конспект лекцій. /О.А. Карлова; Харк. нац. акад.. міськ. госп-ва. - Х: ХНАМГ, 2010. - 63 с.

2.Карлова О.А. Теорія і практика розвитку інфраструктури міста: [монографія] / О.А.Карлова / Харків: Видавництво "ФОРТ", 2010. – 280 с.

3.Карлова О.А. Технології виробництва в міському господарстві. / О.А.Карлова / Навч. пос. – Х.: ХНАМГ, 2005 – 156 с.

4.Програма і робоча програма курсу “Організація систем життєзабезпечення міст” (для студентів 1 курсу денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства»). ХНАМГ, 2012. - 26 с.

1.5. Анотації дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

„Організація систем життєзабезпечення міст”

Мета дисципліни: формування у студентів сучасних знань з питань складу та організації систем життєзабезпечення міст.

Предмет дисципліни: загальні організаційні складові систем життєзабезпечення міст, формування та використання ресурсного потенціалу міста з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Модуль 1. “Організація систем життєзабезпечення міст”

3/108

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Місто, як адміністративно-територіальна одиниця 1/36

ЗМ 1.2. Організація системного розвитку міст 1/36

ЗМ 1.3. Організація систем життєзабезпечення міст 1/36

The summary of the program of the subject matter

"The organization of life support systems of cities"

The purpose of discipline - the formation of students' knowledge about the structure and organization of urban life-support systems.

The subject of discipline, general organizational components of life support systems for urban development and use of the resource potential of the city in order to optimize economic activity rezultataov.

M1.1 City, as an administrative and territorial unit.

M 1.2. The organization system of urban development.

M 1.3. The organization of life support systems of cities.

Аннотация программы учебной дисциплины

„Организация систем жизнеобеспечения городов”

Цель дисциплины - формирование у студентов современных знаний по вопросам состава и организации систем жизнеобеспечения городов.

Предмет дисциплины- общие организационные составляющие систем жизнеобеспечения городов, формирование и использование ресурсного потенциала города с целью оптимизации экономических результатов деятельности.

СМ1.1 Город, как административно-территориальная единица.

СМ 1.2. Организация системного развития городов.

СМ 1.3. Организация систем жизнеобеспечения городов.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1 – Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалавра	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Курсова робота Загальна кількість годин – 108	Напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни – за вибором Рік підготовки: 1-й Семестр: 2-й Лекції – 17 год. Практичні – 34 год. Самостійна робота – 57 год. Вид підсумкового контролю: 2 семестр - іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 44 % до 56 %.

Таблиця 2.2 – Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалавра	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,0 Модулів – 1 Змістових модулів – 3, Курсова робота Загальна кількість годин – 108	Напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни – за вибором Рік підготовки: 1-й Семестр: 2-й Лекції – 6 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 98 год. Вид підсумкового контролю: 2 семестр - іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 13 % до 87 %.

Таблиця 2.3 – Структура навчальної дисципліни

Спеціальність, спеціалізація, (шифр, аббревіатура)	Всього кредит/годин	Семестр(и)	Години								Екзамен (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі			
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб	Кур	РГР	
Денна форма навчання 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства»)	3/108	2	51	17	34		57		20		2
Заочна форма навчання 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства»)	3/108	2	10	6	4		98		20		2

У процесі навчання студенти отримують необхідні сучасні знання під час проведення аудиторних лекційних та практичних занять. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Усі види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Організація систем життєзабезпечення міст (3 / 108)

ЗМ 1.1. Місто, як адміністративно-територіальна одиниця

1/36 (ECTS – 1, годин – 36)

Тема 1. Міста, як системи та їх господарство. Структура сучасного міста.

Об'єкт, предмет, методи досліджень, понятійно-термінологічний апарат організації систем життєзабезпечення міст. Місто як тип поселення та адміністративно-територіальна одиниця.

Історія створення міських поселень в світі. Місто як система економічної діяльності. Місто як система адміністративного управління. Місто як соціально-політична система. Особливості структури міст. Статус міста у різних країнах. Класифікації міст.

Тема 2. Призначення, функції і склад систем життєзабезпечення міста.

Поняття і основні наукові уявлення про склад систем життєзабезпечення міста. Законодавча баз організації систем життєзабезпечення міст. Функції і склад систем життєзабезпечення міст. Ознаки визначення типів міських послуг.

Основні складові інфраструктури міст. Виробнича інфраструктура, як підсистема господарства, яка створює і реалізує загальні умови для функціонування виробництва і життя населення. Визначення функцій виробничої інфраструктури. Міське господарство, як складова інфраструктури.

Тема 3. Адміністративне управління системою життєзабезпечення міста.

Управління містом як спосіб гармонізації життя адміністративно-територіальної одиниці. Формування організаційної структури міста з метою ефективного функціонування міських підприємств в інтересах більшості населення. Принципи управління системою життєзабезпечення міста. Західні моделі організації систем життєзабезпечення міст.

Тема 4. Організація управління системним розвитком міст.

Системність як основа в управлінні містом. Соціально-політична система життєзабезпечення міста. Системний аналіз міської системи.

Визначення потенціалу міста та його економічної, інноваційної та трудової складових. Прогнозування економічної складової ресурсного потенціалу адміністративно-територіальної одиниці.

ЗМ 1.2. Організація системного розвитку міст 1/36 (ECTS – 1, годин - 36)

Тема 5. Соціальна складова систем життєзабезпечення міст.

Загальнодержавне призначення соціальної інфраструктури. Соціальна інфраструктура як комплекс галузей народного господарства, пов'язаних з відтворюванням населення і робочої сили.

Забезпечення необхідної якості і рівня життя населення. Функції соціальної інфраструктури. Розподіл галузей соціальної інфраструктури по групах послуг.

Тема 6. Екологічні аспекти міської системи життєзабезпечення.

Визначення впливу систем життєзабезпечення міста на черговість освоєння природних ресурсів, спеціалізацію і розміщення господарств, розміщення промислових підприємств.

Взаємозв'язок економіки та екології в містах. Екологічна безпека в містах. Розвиток інфраструктури та проблеми екологічної рівноваги. Визначення знаків розвитку інфраструктури. Вплив розвитку інфраструктури на екологічну безпеку та підвищення рівня життя населення.

Тема 7. Інженерна інфраструктура. Системи життєзабезпечення міського господарства.

Складові елементи інженерної інфраструктури адміністративно-територіальних одиниць. Визначення основних показників роботи підприємств і установ систем життєзабезпечення міст: житлового та комунального господарства; торгівлі; громадського харчування; побутового обслуговування; освіти та науки; охорони здоров'я; рекреаційного обслуговування; обслуговування духовних потреб населення; фінансових послуг; транспорту і зв'язку.

Тема 8. Інфраструктура гостинності та рекреації.

Значення розвитку інфраструктури гостинності та рекреації для міст.

Основні проблеми рекреації в містах. Основи формування закладів та рекреаційних комплексів адміністративно-територіальних одиниць.

Об'єкти історико-культурної спадщини. Готельно-ресторанний комплекс міст. Визначення туристично-рекреаційний потенціалу міст. Ресурсне забезпечення інфраструктури гостинності та рекреації.

ЗМ 1.3. Організація систем життєзабезпечення міст 1/36 (ECTS – 1, годин -36)

Тема 9. Організація комунального господарства міст.

Основні поняття, структура та галузевий склад підприємств та організацій міського господарства. Територіальна організація комунального господарства міст. Технологічні особливості комунального господарства. Організація електропостачання міст та їх зовнішнє освітлення. Каналізування та водовідведення в містах. Організація газопостачання. Теплопостачання.

Шляхове господарство. Благоустрій і санітарне очищення. Організація побутового обслуговування населення. Організація ритуального обслуговування в містах. Санування міських територій.

Тема 10. Організація експлуатації житлового фонду міста.

Соціально-економічне значення житлового господарства. Житлове господарство як частина соціальної інфраструктури міст. Житловий фонд України - одна із складових національного багатства країни.

Організація експлуатації та утримання житлового фонду. Управління житловим фондом різних форм власності. Сучасні форми організації обслуговування багатоквартирного житлового фонду міст. Аварійно-диспетчерська служба та її роль в експлуатації житлового фонду міста.

Тема 11. Організація енергетичного комплексу міст.

Завдання паливно-енергетичного комплексу міста по забезпеченню енергоресурсами та гарантоване обслуговування усіх галузей промисловості, соціально-побутової сфери та інфраструктури міста на рівні державних стандартів. Споживання електроенергії в населених пунктах. Основні джерела централізованого теплопостачання багатопверхових будинків. Організація теплового мережного господарства. Організація газопостачання адміністративно-територіальних одиниць. Рациональне використання енергоресурсів для забезпечення ефективної діяльності всього господарського комплексу міст.

Тема 12. Організація благоустрою територій міст.

Закони України про організацію благоустрою територій міст. Організація зеленого господарства міст. Визначення рівня озеленення території. Структура

системи озеленення міста. Організація транспортної інфраструктури міст. Міський електричний транспорт. Автомобільний транспорт. Методика вибору видів транспорту. Системи шляхового господарства територіальних одиниць. Організація дорожньо-мостової служби міст.

2.2.1 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього кредит /годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр.	КР	СРС
Модуль 1.	3/108	17	34	20	37
ЗМ 1.1. Місто, як адміністративно-територіальна одиниця	1/36	7	12		17
ЗМ 1.2. Організація системного розвитку міст	1/36	4	10		22
ЗМ 1.3. Організація систем життєзабезпечення міст	1/36	6	12		18
КР				20	

Таблиця 2.5 – Розподіл часу для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього кредит/ годин	Форми навчальної роботи, годин			
		Лекц.	Прак.	КР	СРС
Модуль 1.	3/108	6	4	20	78
ЗМ 1.1. Місто, як адміністративно-територіальна одиниця	1/36	1	1		34
ЗМ 1.2. Організація системного розвитку міст	1/36	2			34
ЗМ 1.3. Організація систем життєзабезпечення міст	1/36	2	2		34
КР				20	

2.2.2. План лекційного курсу

Таблиця 2.6 – План лекційного курсу з навчальної дисципліни

№	Зміст	Кількість годин	
		МОМГ	
		Денне навчання	Заочне навчання
1		2	3
Модуль 1. Організація систем життєзабезпечення міста		17	6
ЗМ 1.1. Місто, як адміністративно-територіальна одиниця		7	1

Продовження табл. 2.6

1	2	3	
1.	Міста, як системи та їх господарство. Структура сучасного міста.	2	0,5
2.	Призначення, функції і склад систем життєзабезпечення міста.	1	
3.	Адміністративне управління системою життєзабезпечення міста.	2	0,5
4.	Організація управління системним розвитком міст.	2	
ЗМ 1.2. Організація системного розвитку міст		4	2
5.	Соціальна складова систем життєзабезпечення міст.	1	0,5
6.	Екологічні аспекти міської системи життєзабезпечення.	0	0,5
7.	Інженерна інфраструктура. Системи життєзабезпечення міського господарства.	1	0,5
8.	Інфраструктура гостинності та рекреації.	2	0,5
ЗМ 1.3. Організація систем життєзабезпечення міст		6	2
9.	Організація комунального господарства міст.	0	0,5
10.	Організація експлуатації житлового фонду міста.	2	0,5
11.	Організація енергетичного комплексу міст.	2	0,5
12.	Організація благоустрою територій міст.	2	0,5
Всього		17	6

2.2.3. План практичних занять

План практичних занять для студентів наведений у табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – План практичних занять

№	Зміст	Кількість годин	
		МОМГ	
		Денне навчання	Заочне навчання
1	2	3	4
Модуль 1. Організація систем життєзабезпечення міста		34	4
ЗМ 1.1. Місто, як адміністративно-територіальна одиниця		12	1
1.	Міста, як системи та їх господарство. Структура сучасного міста.	4	0,25
2.	Призначення, функції і склад систем життєзабезпечення міста.	2	0,25
3.	Адміністративне управління системою життєзабезпечення міста.	2	0,25
4.	Організація управління системним розвитком міст.	4	0,25
ЗМ 1.2. Організація системного розвитку міст		10	1
5.	Соціальна складова систем життєзабезпечення міст.	2	0,25
6.	Екологічні аспекти міської системи життєзабезпечення.	2	
7.	Інженерна інфраструктура. Системи життєзабезпечення міського господарства.	4	0,5
8.	Інфраструктура гостинності та рекреації.	2	0,25
ЗМ 1.3. Організація систем життєзабезпечення міст		12	2

1	2	3	4
9.	Організація комунального господарства міст.	2	0,5
10.	Організація експлуатації житлового фонду міста.	4	0,5
11.	Організація енергетичного комплексу міст.	4	0,5
12.	Організація благоустрою територій міст.	4	0,5
Всього		34	4

2.2.4. План лабораторних робіт

Лабораторні роботи з дисципліни „Організація систем життєзабезпечення міст” не передбачені.

2.2.5. Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

Курсова робота

У процесі вивчення дисципліни студенти виконують курсову роботу на тему „Організація систем життєзабезпечення міст”. Кожен студент виконує свій варіант відповідно до виданого завдання. Метою виконання КР з дисципліни „Організація систем життєзабезпечення міст” є закріплення теоретичних знань і практичних умінь, прищеплення навичок самостійної роботи зі спеціальною літературою. КР виконується студентом відповідно з навчальним планом. Зміст обсягу у годинах - 20 год.

2.3. Самостійна робота студентів

Для опанування матеріалу дисципліни „Організація систем життєзабезпечення міст” важлива самостійна робота. Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з літературними джерелами.
3. Розв’язання практичних задач за індивідуальними варіантами.
4. Підготовка до підсумкового тестового контролю.
5. Виконання курсової роботи.

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів в процесі практичних занять.
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання – для студентів заочної форми навчання.
3. Проведення поточного тестового контролю.
4. Проведення іспиту.

Таблиця 2.9 – Засоби контролю та структура залікового кредиту
для студентів денної форми навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл %
Модуль 1. Організація систем життєзабезпечення міста	
Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Місто, як адміністративно-територіальна одиниця	
Тестування	20
Тестування	20
ЗМ 1.3. Організація систем життєзабезпечення міст	
Курсова робота	20
Екзамен	40
Всього	100

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів заочної форми навчання: допуском до складання іспиту є виконання всіх передбачених планом завдань на практичних заняттях та виконання курсової роботи за індивідуальним варіантом. Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 "Організація систем життєзабезпечення міст" – екзамен у письмовій формі.

Поточне оцінювання знань студентів денної форми навчання

Поточне оцінювання здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять з метою перевірки рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є: активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять; виконання завдання з розв'язання практичних задач; захист курсової роботи.

Оцінку "відмінно" ставлять за умови належного виконаного завдання за усіма об'єктами поточного контролю відповідно встановленим критеріям оцінки. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Контроль та оцінювання виконання практичних задач і завдань проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і практики проблем, що розглядаються;
- 2) розв'язання практичних задач;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків завдань, винесених для самостійної роботи і на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу, вміння обґрунтовувати свою позицію, узагальнення інформації і висновки.

Контроль виконання практичних задач здійснюється протягом семестру. За успішне та систематичне виконання і захист всіх практичних задач студент отримує оцінку «А. відмінно» або по 30 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання з відсутністю окремих розрахунків, які пояснюють вирішення завдання, то він отримує оцінку «добре» або по 20-25 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремий змістовий модуль (табл. 2.9).

Самостійна робота студентів контролюється протягом всього семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проведення поточного контролю

Поточний контроль (тестування) здійснюється та оцінюється за

питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у письмовій формі після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і виконані практичні (семінарські) та самостійні завдання в межах кожної теми змістового модуля. За кожним змістовним модулем проводиться поточне тестування (табл. 2.9) і кожному студентові виставляється відповідна оцінка за отриманою кількістю балів.

У відповідності до програми навчальної дисципліни «Системи життєзабезпечення міста - 2» тестування проводять на останньому практичному занятті з кожного змістового модулю. Загальна тривалість тестів – 2,0 година (по 1,0 годині на опрацювання одного тесту з одного змістового модуля). Тестове завдання містить запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються критерії оцінювання. Для кожного тестового завдання розроблена шкала оцінювання, яка надається викладачем на розгляд студентів до проведення тестового контролю.

Умовою допуску до екзамену є:

- сума накопичення балів за двома змістовими модулями, яка повинна бути не менша, ніж 51 бал (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ECTS) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою);

Екзамен здійснюють у письмовій формі за екзаменаційними білетами. Екзаменаційний білет складається з 2 питань з теоретичного матеріалу, та 1 практичного завдання (вирішення задачі), за кожну повну та правильну відповідь з теоретичного матеріалу студент отримує 25 %, а за вирішення задачі – 15 %. Загальна сума балів - 40 % . Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.11).

Таблиця 2.11 – Шкала перерахунку оцінок результатів навчання
в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Внутрішній вузівський рейтинг, %	100-91	90-71		70-51		50-0	
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 відмінно <i>A</i>	4 добре <i>B, C</i>		3 задовільно <i>D, E</i>		2 незадовільно <i>FX, F</i>	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	відмінно <i>A</i>	дуже добре <i>B</i>	добре <i>C</i>	задовільно <i>D</i>	достатньо <i>E</i>	незадовільно* <i>FX*</i>	незадовільно <i>F**</i>
ECTS, % студентів	<i>A 10</i>	<i>B 25</i>	<i>C 30</i>	<i>D 25</i>	<i>E 10</i>	<i>FX*</i>	<i>F**</i>
						не враховується	

з можливістю повторного складання. * з обов'язковим повторним курсом **

Для студентів заочної форми навчання передбачені наступні види контролю засвоєних знань:

- студенти виконують курсову роботу, яка є допуском до іспиту (підсумковий контроль);
- студенти захищають практичні завдання, які є допуском до іспиту (підсумковий контроль).

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання:

Оцінка «відмінно» - Студент грамотно, логічно і повно дав відповіді на всі екзаменаційні запитання. У належному виді оформив екзаменаційні матеріали. Текстова частина відповіді доповнена потрібним графічним матеріалом. У відповідях студент показав знання додаткової літератури.

Оцінка «добре» - Студент грамотно і по суті дав відповіді на теоретичні запитання екзаменаційного білету, не допускаючи при цьому суттєвих

неточностей, вміло використовує знання при розв'язанні практичних завдань і запитань. Екзаменаційні матеріали оформлені охайно, текстова частина доповнена графічним матеріалом (при необхідності).

Оцінка «задовільно» - Студент показав знання основного матеріалу, але не вказав його деталей, особливостей, технологічних обмежень. У відповідях він допускає неточності. Студент порушує послідовність викладу відповіді. Відсутні графічні пояснення. Відмічена неохайність в оформленні екзаменаційних відповідей.

Оцінка «незадовільно» - Студент не дав відповіді на значну частину програмного матеріалу. У відповідях допущені значні помилки. Матеріали екзаменаційних відповідей неохайно оформлені.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 2.12 – Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
Джерела	
Карлова О.А. Системи життєзабезпечення міста-2: Конспект лекцій. /О.А. Карлова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Х: ХНАМГ, 2010. - 63 с.	4-12
Карлова О.А. Теорія і практика розвитку інфраструктури міста: [монографія] / О.А.Карлова / Харків: Видавництво "ФОРТ", 2010. – 280 с.	5-12
Карлова О.А. Технології виробництва в міському господарстві. / О.А.Карлова / Навч. пос. – Х.: ХНАМГ, 2005 – 156 с.	4-12
Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні” www.gov.ua Закон України „Про благоустрій населених пунктів” www.gov.ua Закон України „Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” www.gov.ua Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища” www.gov.ua Закон України „Про відходи” www.gov.ua Закон України „Про житлово-комунальні послуги” // Урядовий кур’єр. – 2004. – 3 серпня. – № 144. – С.11-13. Закон України „Про житлово-комунальні послуги” // Урядовий кур’єр. – 2004. – 3 серпня. – № 144. – С.11-13.	10
3. Методичне забезпечення Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Організація систем життєзабезпечення міст» (для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського господарства») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: О. А. Карлова. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 24 с.	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни

«Організація систем життєзабезпечення міст»

(для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки
6.030601 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент організацій міського
господарства»)

Укладач: **КАРЛОВА** Олена Анатоліївна

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2012, поз. 280 Р

Підп. до друку 24.01.2012 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 1,0

Зам. № 7735

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.